

Minister Zdrowia

Warszawa, 08-02-2018

MDR.634.3.2018.ESZ

Pan

Szanowny Panie

W odpowiedzi na petycję z dnia 11 grudnia 2017 r w sprawie inicjatywy ustawodawczej w sprawie całkowitego zaniechania przez podmioty lecznicze stosowania wobec rodziców dzieci podlegających obowiązkowym szczepieniom ochronnym praktyki polegającej na przedkładaniu rodzicom do podpisu wszelkiego rodzaju bezprawnych druków, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Podstawę prawną obowiązku uzyskania zgody na udzielenie świadczenia zdrowotnego stanowią przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2017 r. poz.125, z późn. zm.). Zgodnie z jej art. 31 ust. 1 lekarz może przeprowadzić badanie lub udzielić innych świadczeń zdrowotnych, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, po wyrażeniu zgody przez pacjenta. Jeżeli pacjent jest małoletni wymagana jest zgoda jego przedstawiciela ustawowego. Analogiczne przepisy, skonstruowane z punktu widzenia prawa pacjenta do wyrażenia zgody na udzielenie świadczenia zdrowotnego, zawiera ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2017 r. poz. 1318, z późn. zm). Przepisy rozdziału 5 tej ustawy konstytuują generalne zasady wyrażania albo odmowy takiej zgody, mają zatem zastosowanie do wszystkich okoliczności związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych z wyjątkiem tych, w odniesieniu do których przepisy odrębnych ustaw wprowadzają uregulowania szczegółowe.

Mając na uwadze fakt, że przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1866, z późn. zm.) nie wprowadzają odrębnych regulacji związanych z wyrażeniem zgody na udzielenie świadczenia, jakim jest wykonanie lekarskiego badania kwalifikacyjnego w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania obowiązkowego szczepienia ochronnego, oraz wykonanie samego szczepienia, należy wskazać, że przepisy przywołanego rozdziału 5 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta mają do tych sytuacji zastosowanie.

Zgodnie z ustawą, zgoda oraz sprzeciw mogą być wyrażone ustnie albo przez takie zachowanie się osób wymienionych w tych przepisach, które w sposób niebudzący wątpliwości wskazuje na wolę poddania się czynnościom proponowanym przez osobę wykonującą zawód medyczny albo brak takiej woli. Wyjątek w tym zakresie stanowi zabieg operacyjny albo zastosowanie metody leczenia lub diagnostyki stwarzających podwyższone ryzyko dla pacjenta, w przypadku których ustawa przewiduje jednoznaczny wymóg wyrażenia zgody w formie pisemnej (art. 18 ust. 1 ustawy). Zastosowanie interpretacji celowościowej pozwala na rozciągnięcie obowiązkowej formy pisemnej w odniesieniu do zgody na szczepienie.

Z cytowanych unormowań wynika zatem, że osoba uprawniona (np. rodzic wobec swego małoletniego dziecka) powinna złożyć pisemną deklarację dotyczącą decyzji w sprawie wykonania szczepienia ochronnego. Jednakże przepisy nie przewidują żadnych środków przymusu lub sankcji, jakie mogłyby zostać zastosowane w razie odmowy wyrażenia woli w formie pisemnej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. poz. 2069), w przypadku gdy pacjent nie złożył oświadczenia adnotację o tym zamieszcza się w dokumentacji indywidualnej wewnętrznej.

Z wyrazami docenienia

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
SEKRETARZ STANU
Józefa Szczurek-Żelazko
Józefa Szczurek-Żelazko